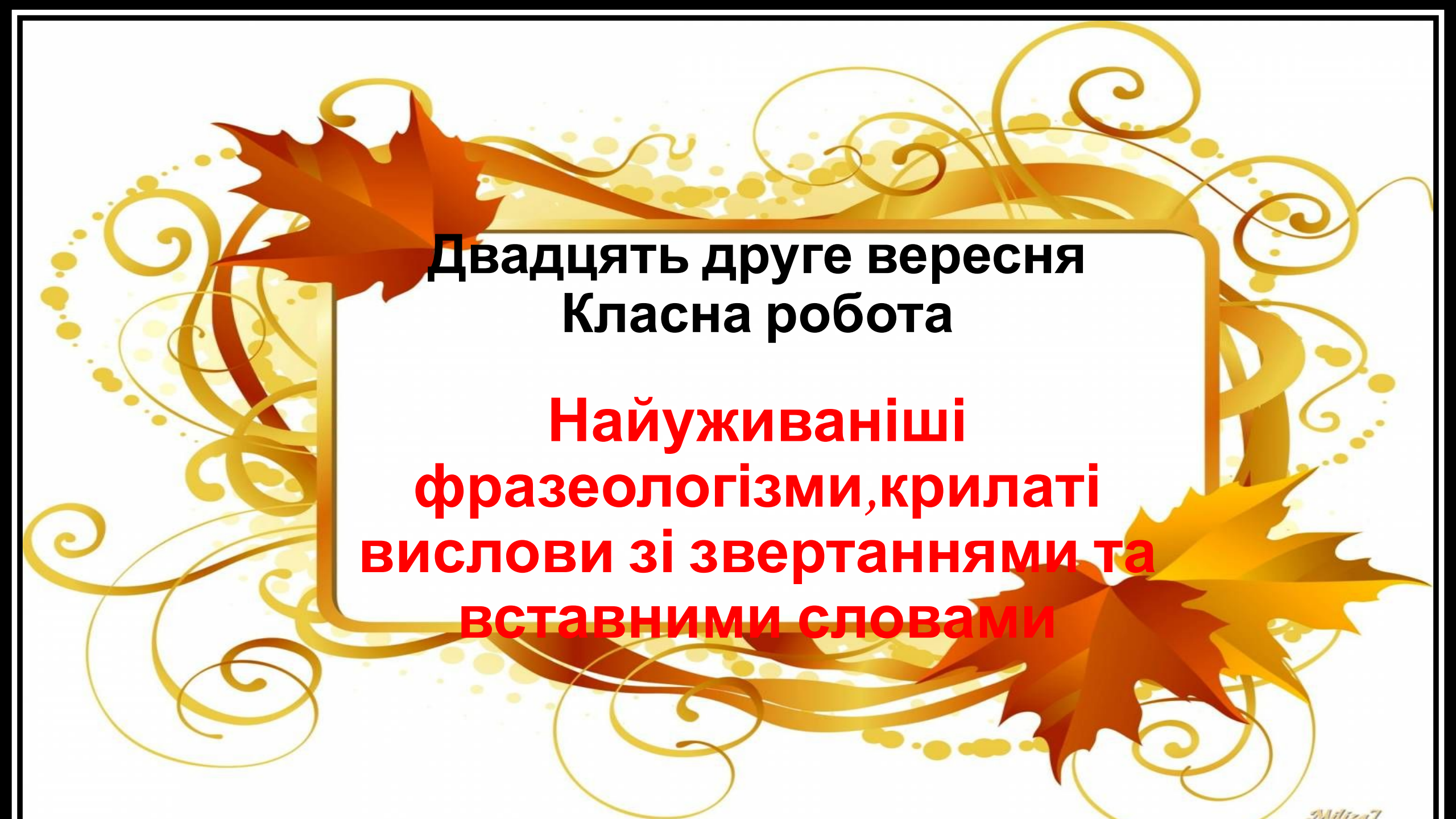

A decorative frame with a white background and a gold border. The frame is adorned with autumn leaves in shades of orange and yellow, and gold swirls and dots. The text "Онлайн-урок" is centered within the frame.

Онлайн-урок

**Двадцять друге вересня
Класна робота**

**Найуживаніші
фразеологізми, крилаті
вислови зі звертаннями та
вставними словами**

Перевірка домашньої роботи

Спишіть слова, вставляючи пропущені букви. Усно поясніть правопис цих слів.

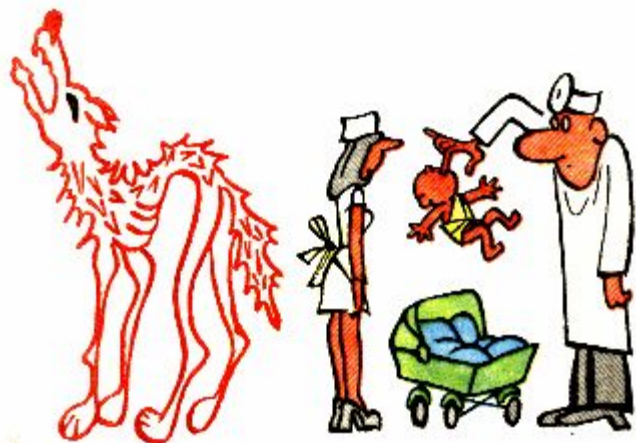
В..рба, к..лимок, б..рсук, с..стра, р..
балка, з..зуля, черв..нь, кл..новий, м..чі,
гр..би, л..сти, с..юз, с..рпи, з..мля, дер..во,
к..жух, з..рно, тер..н, бр..ніти, р..зумний.

ФРАЗЕОЛОГІЗ

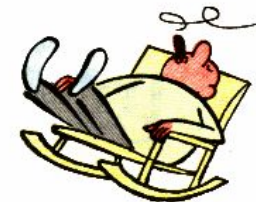
СТІЙКІ СПОЛУЧЕННЯ СЛІВ ЯКІ ЗА ЗНАЧЕННЯМ
ДОРІВНЮЮТЬ ОДНОМУ СЛОВУ
(СЛОВОСПОЛУЧЕННЮ)

ВЕДМЕЖ
А
ПОСЛУГА

ГОЛОДНИ
Й
ЯК ВОВК

БИТИ
БАЙДИКИ

ПРИСЛІВ'Я

синтаксично
закінчений
образний вислів,
що має
повчальний зміст

влучна
словосполука,
влучний вислів
літературного
походження, що
стисло й образно
передає думку та
є
загальноживани

М.

КРИЛАТИЙ ВИРАЗ

ПРИКАЗКА

образний вислів,
близький до
прислів'я, але без
повчального змісту

будь-яка
узагальнена
думка,
висловлена
стисло в дуже
виразній формі

АФОРИЗМ

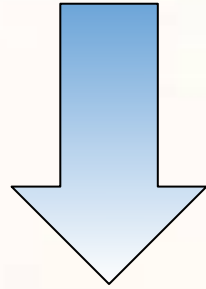
РІЗНОВИДИ ФРАЗЕОЛОГІЗМІ В

2

ДЖЕРЕЛА ФРАЗЕОЛОГІЇ

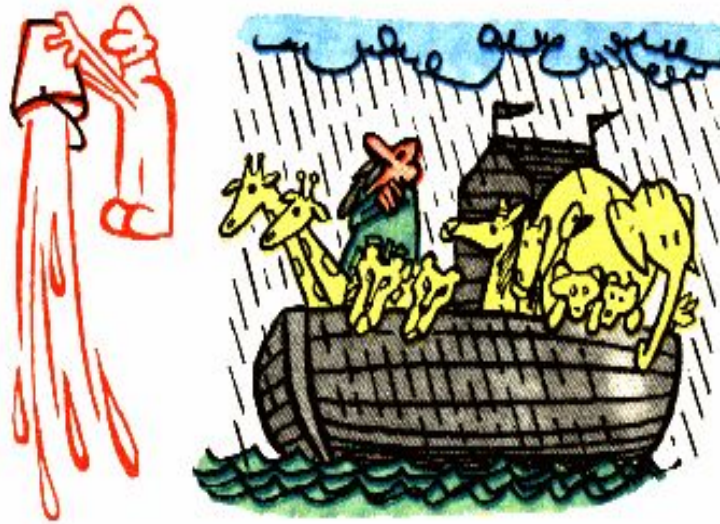
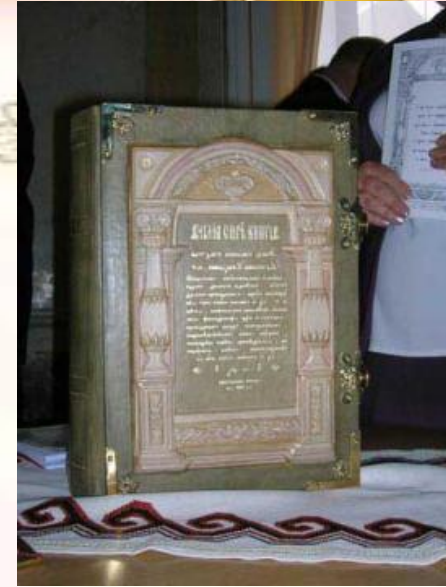
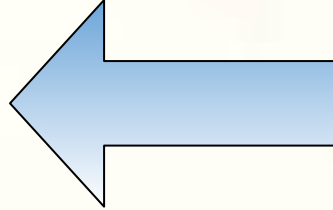
УСНА НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ

**дати гарбуза
язиката Хвеська
піймати облизня
замовляти зуби
виносити сміття з
хати**

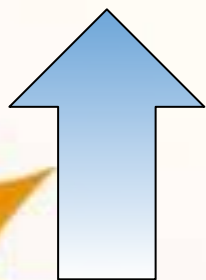

Адам і Єва
Блудний син
Випити гірку чашу
Дерево пізнання
Змій – спокусник
До сьомого коліна
Умивати руки
Ноїв ковчег

БІБЛІЯ

- альфа і омега
- берегти, як зіницю ока
- вавілонське стовпотворіння
- троянський кінь
- сфінксова загадка
- нитка Аріадни
- крокодилові сльози

АНТИЧНА МІФОЛОГІЯ

ПРИСЛІВ'Я І ПРИКАЗКИ

Хліб - усьому голова.

Краще добре робити, ніж гарно говорити.

Не одежа красить, а добрі діла.

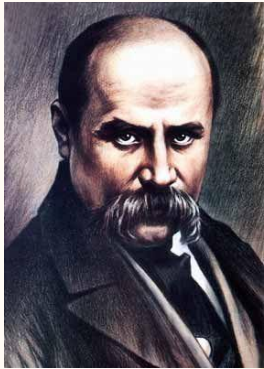
Очам страшно, а руки роблять.

Брехнею світ пройдеш, а назад не вернешся.

“Учітесь, читайте, і чужому наuczайтесь, й свого не цурайтесь”

“Караюсь, мучуся, але не каюсь” /Т.Шевченко/

Бути чи не бути? / В. Шекспір/

АФОРИЗМИ

Друзі пізнаються в біді.

Хто шукає, той знайде.

Один з всіх - усі за одного.

Хутко казка мовиться, та нешвидко діло робиться.

Краще вмерти стоячи, ніж жити на колінах.

Особливості
фразеологізмів

Фразеологізми – це стійкі сполучення слів, які за лексичним значенням дорівнюють одному слову (словосполученню). **НАПРИКЛАД:** *бити байдики* (ледарювати), *рукою подати* (близько), *за царя Гороха* (давно), *гаряча голова* (запальна, нестримна людина).

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

Лексичне значення фразеологізму не впливає з лексичного значення слів, з яких він складається. У фразеологізмах не можна замінювати одне слово іншим чи вилучати якесь слово.

Синтаксична
роль

Фразеологізм є одним членом речення. **НАПРИКЛАД:** 1. *Сергій із Назаром глека побили*. 2. *Віталій кинувся тікати з усіх ніг*.

Роль
у мовленні

У художній літературі та в розмовному мовленні фразеологізми допомагають виразніше передати певну думку, вони роблять висловлювання яскравим, образним, емоційним.

Словник

Лексичне значення фразеологізмів можна дізнатися у **фразеологічних словниках**.

Доповни речення влучним фразеологізмом

**І так життя Оксани
пішло гарно,**

_____.

як без рук

як брат з сестрою

як по шнурочку

як більмо на оці

Знайди фразеологізм у реченні. Визнач,
у ролі якого члена речення він виступає

**Ви послухайте його
і на вус намотайте.**

підмет

присудок

додаток

означення

обставина

Опорна схема

- 1.Клична інтонація
- 2.Пауза
- 3.Зв. # членом речення

Ти
Зв.
Ви

непоширені (одне слово) ← *Звертання (Зв.) – слово або словосполучення, що називає того, до кого звертаються у мовленні* → **поширені** (два і ≥ слів)

- 1.Зв.! (! ?)
- 2.Зв., (! ?)
- 3.... , зв., (! ?)
- 4.... , зв. (! ?)

публіцистичний
художній
розмовний
офіційно-діловий

стили

ВСТАВНІ СЛОВА

Вставними називаються слова або сполучення слів, що виражають ставлення мовця до змісту повідомлення.

*Вставні слова
не відповідають на питання.*

*Вставні слова та сполучення слів
не є членами речення.*

Значення вставних конструкцій	Вставні конструкції	Приклади
Упевненість чи невпевненість	Безумовно, безперено, справді, безсумніву, певно, напевно, може, мабуть, очевидно	Того, можливо, не знайду я слова, щоб наш прекрасний оспіваний світ (М. Рильський).
Емоційна оцінка (задоволення чи незадоволення)	На щастя, на диво, на жаль, на сором, чого доброго, гріх казати, як на зло	Плаща я, на жаль, не взяв (В. Семеняка).
Джерело інформації	Кажуть, мовив, як кажуть, чую, бачу, на мою думку, за словами..., за висловом...	Кажуть, душі безсмертнії вмирать не можуть, ні руйнуватися (В. Самійленко).
Активізація уваги співрозмовника	Бачиш, чуєте, вірите, уявляєш, майте на увазі, зверніть увагу, слово честі	Бач, як вигадала (В. Семеняка).
Зв'язок між думками		
	По-перше, з одного боку, до речі, наприклад, навпаки,отже, зокрема, значить, узагалі, однак, проте	Значить, хтось мене чекав (В. Семеняка).
Спосіб оформлення думок		
	Правду кажучи, ніде правди діти, грубо кажучи	Чесно кажучи, я не очікував нічого доброго від цієї обуродки.

Прочитайте крилаті слова. Знайдіть у реченнях звертання чи вставні слова. З'ясуйте, яку синтаксичну роль вони виконують

1. Я міг би в захваті гукнути:

-Спинись, хвилино, гарна ти!
(Гете)

Неповторна мить

2. **Ну що б, здавалося, слова...**

Слова та голос – більш нічого.

А серце б'ється – ожива,

Як їх почує!.. (Т.Шевченко)

Сила слова

Прочитайте фразеологізми. Знайдіть у реченнях звертання чи вставні слова. З'ясуйте, яку синтаксичну роль вони виконують

1. **«Про мене, Семене,** - мовив їжак,
- біжим хоч 10 раз, мені байдуже».

Все одно, байдуже

2. **Одним словом,** усе буде добре.

Коротко кажучи

3. **Хомо Невірний!** Глянь на цей папірець!

Невіряча людина

Робота з підручником

1. Усно виконайте вправу 13

2. Введіть у речення фразеологізми:

- *Сезам, відчинись;*
- *слово честі;*
- *правду кажучі.*

The image features a vibrant autumn-themed background with a white central panel. The background is filled with various autumn leaves in shades of orange, yellow, and red. In the top right corner of the white panel, there are several small, detailed illustrations of leaves in yellow and green. In the bottom left corner, a large, detailed illustration of a yellow maple leaf is visible. The text "Дякую за увагу!" is centered on the white panel in a bold, red font.

**Дякую за
увагу!**